

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS**

PAŽYMA

DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20-1, 21, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 63-1 STRAIPSNIU IR 15 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO IR ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 16, 21, 22, 67, 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO TAP-18-1330(2); TAP-18-1331(2); TAP-18-1332(2)

2018-09-21 Nr. NV-2489

Vilnius

Projektų rengėjas: Energetikos ministerija.

Projektų tikslas: sudaryti galimybes ir sąlygas iki 2025 m. elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) gamybos kiekį padidinti ne mažiau nei iki 5 TWh taip padidinant vietinius elektros energijos gamybos pajėgumus, palaipsniui integruoti AEI elektros energijos gamintojus į rinką, sudaryti nediskriminacines sąlygas kitoms valstybėms narėms pasinaudoti AIEI projekte siūlomu įtvirtinti paramos mechanizmu, sudaryti vienodas konkurencines sąlygas AEI gamintojams, ketinantiems dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione ir kitaip skatinti AEI plėtrą.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu AIE skatinimo kvota yra išnaudota, pasiekus skatinimo kvotą, sustabdytas skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas. Todėl AEI plėtra sulėtėjusi, AEI gamintojai dėl sąlyginai didelių investicijų į gamybos įrenginius dar negali rinkoje konkuruoti su tradiciniais gamybos įrenginiais. Taip pat, parama, taikant fiksuotą elektros energijos tarifą, skiriama tik Lietuvoje veikiančioms gamintojams, nors viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos, naudojamos AEI skatinimui, surenkamos ir už importuotą elektros energiją, taip diskriminuojant kitų ES šalių elektros energijos gamintojus.

Projektų esmė:

Projektuose siūloma nustatyti, kad:

- 1) paramos schemą sudarys elektros energijos rinkos kainos priedas, elektros energijos persiuntimas pirmumo teise ir gamintojų, kurių elektrinės ne didesnės kaip 500 kW, atleidimas nuo balansavimo atsakomybės. Siekiant pasinaudoti šia skatinimo priemone privaloma dalyvauti aukcionuose;
- 2) paramos paskirstyme galės dalyvauti ir ES šalys, su kuriomis Lietuva turi tiesiogines elektros jungtis ir su Vyriausybe ar jos įgaliota institucija yra sudarę atitinkamą susitarimą, projektai planuojami įgyvendinti toje šalyje. Šie projektai konkuruos su Lietuvoje planuojamais įgyvendinti projektais.
- 3) 2018 m. lapkričio 1 d. pagal senąją paramos schemą pradėti, tačiau nebaigti organizuoti aukcionai nutraukiami. Aukcionuose dalyvavusiems asmenims grąžinamas jų pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas, taip pat šie asmenys turi teisę dalyvauti naujuose aukcionuose.

Pastaba. Tuo atveju, jei AEI plėtrai, siekiant 5 TWh elektros energijos gamybos kiekio 2025 m. reikėtų valstybės paramos, prognozuojama, kad aukcionuose nustatytiems laimėtojams gali būti skiriama 151-590 mln. EUR VIAP lėšų 12 metų laikotarpiu, priklausomai nuo elektros energijos kainos elektros energijos biržoje.

Derinimas: teikiami pagal pirminės Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadas pataisyti/ papildyti projektai. Pateiktos antrinės Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos yra techninio pobūdžio.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektai tiesiogiai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 4.1.6. darbo „Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius“ įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, rengėjams iki posėdžio pataisius Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės nurodytus neatitikimus.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė